

3. Fischer M. Studie über die Ausbildung von Tierärzten in den Lebensmittelfächern – ein europäischer Vergleich Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Grades eines Doctor medicinae veterinariae (Dr.med.vet.) durch die Veterinärmedizinische Fakultät der Universität Leipzig – [Elektronischer ресурс] – Режим доступу: <http://www.qucosa.de/fileadmin/data/qucosa/documents/3607/druckexemplar.pdf>

4. Verordnung zur Approbation von Tierärztinnen und Tierärzten (TAppV) [Elektronischer ресурс] – Режим доступу: <http://www.gesetze-im-internet.de/tappv/BJNR182700006.html>

В статье рассматриваются аспекты введения «ротационного года» в учебный процесс ветеринарных ВУЗах Германии. В апреле 2005 впервые «клинический год» был введен на факультете ветеринарной медицины в Мюнхенском университете Людвиг-Максимилиана для улучшения качества клинической подготовки студентов. Предложено использование накопленного опыта немецких вузов в практику работы украинских ветеринарных вузов с целью повышения клинической подготовки специалистов ветеринарной отрасли.

Врач ветеринарной медицины, высшее ветеринарное образование, учебный год, семестр, учебный план.

In article aspects of introduction in educational process veterinary higher education institutions of Germany for improvement of quality of clinical training of students. In April 2005, a clinical rotation was introduced in the Faculty of Veterinary Medicine at Ludwig Maximilians University of Munich to improve quality of clinical education. In an attempt to control quality of new curriculum, student performance is evaluated after each block in nearly all of their rotations. In addition, students are invited to evaluate teachers as well as facilities. It is suggested to use an obtained experience of German universities concerning the practice of Ukrainian veterinary universities.

Doctor of veterinary medicine, higher veterinary education, academic year, semester, curriculum.

УДК 159.923:378.663-057.875

ОСОБЛИВОСТІ САМОРЕГУЛЯЦІЇ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ВНЗ

О. В. Полозенко, кандидат педагогічних наук, доцент

У статті представлено результати емпіричного дослідження особливостей саморегуляції студентів аграрних ВНЗ. Виявлено рівні сформованості функціональних ланок саморегуляції студентів. Було встановлено, що особливої уваги і компенсації потребують функціонально слабкі ланки саморегуляції такі, як моделювання, програмування, самостійність. Визначено профілі розвиненості регуляторних процесів студентів та слабкі ланки в них, виявлено домінуючі рівні загальної саморегуляції за кожним профілем, представлено якісну харак-

© О. В. Полозенко, 2014

теристику одержаних даних, окреслено компенсаторні можливості за профілями розвиненості регуляторних процесів.

Саморегуляція, програмування, планування, моделювання, гнучкість, самостійність, оцінка результатів.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Проблема саморегуляції поведінки нині є однією з найбільш актуальних, оскільки характер поведінки людини тісно пов'язаний з особливостями її саморегуляції. За словами О. Асмолова, психологія саморегуляції відображає проблему особистості, яка змінюється у мінливому світі [1, с. 282]. Успішність як навчальної, так і професійної діяльності великою мірою визначається рівнем розвитку усвідомленої саморегуляції, тобто такими вміннями, які допомагають людині організувати процес виконання діяльності й управляти нею. Саме система саморегуляції здійснює інтегруючу функцію щодо дій людини, її психічних процесів, станів, які включаються в процес реалізації діяльності. Як зазначає В. Моросанова, успішність оволодіння певним видом діяльності залежить від здатності суб'єкта сформувати стиль саморегуляції, який характеризуватиметься високою розвиненістю цілісної системи саморегуляції і тісним взаємозв'язком регуляторних процесів, які її реалізують. За наявності вираженої індивідуальної специфіки у профілі саморегуляції і неспівпадінні з регуляторною специфікою діяльності, її успішність багато в чому буде залежати від прагнення і можливості суб'єкта сформувати такий стиль саморегуляції, в якому буде подолана недостатня розвиненість окремих регуляторних процесів [2].

Сучасні дослідження саморегуляції ґрунтуються на уявленні про людину як суб'єкт активності, де поняття «суб'єкт» розуміється як акцентовано активне, перетворювально-творче начало, яке реалізується людиною в діяльності. Варто зазначити, що в категорії «суб'єкт» виокремлюються такі суттєві для саморегуляції якості як самостійність, внутрішня детермінація, регуляція діяльності. Особистісна саморегуляція визначається великою кількістю факторів, зокрема оточуючою дійсністю, культурно-історичними особливостями суспільства, національною, релігійною, професійною приналежністю тощо. Тому проблема особистісної саморегуляції суттєво інтегрується з проблемою психологічної готовності суб'єкта до діяльності, тобто здатністю здійснювати аналіз й оцінку наявних умов, визначати найбільш ймовірні способи дій, передбачати мотиваційні, вольові та інтелектуальні зусилля. Тому, дослідження саморегуляції студентів аграрних ВНЗ в контексті їх психологічної готовності до професійної діяльності нині видається нам актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що вагомий внесок в розробку проблеми саморегуляції зробили представники вікової та педагогічної психології. Залежно від цілей науковців, увага акцентується на таких видах саморегуляції, як-от: стильова (Є. Коноз, В. Моросанова, Р. Сагієв), вольова (В. Іванніков, В. Калін, В. Котрило, В. Селіванов), емоційна (І. Бринза, Я. Рейковський, О. Саннікова,

О. Чебикін, О. Чернікова), моральна (М. Боришевський, Б. Братусь, Т. Кириченко, П. Якобсон), мотиваційна (О. Ксенофонтова, В. Степанський, А. Файзуллаєв), особистісна (К. Абульханова-Славська, Л. Орбан-Лембрик, І. Чеснокова), інтелектуальна (В. Моляко, О. Тихомиров), ціннісно-сміслова саморегуляція (Л. Долинська, І. Кон, В. Семенов, В. Ядов).

Наукові дослідження регулятивної сфери особистості представлені в публікаціях у різноманітних аспектах і розглядаються:

- через бажання, мотиви, прагнення, потреби, спонуки, тобто через те, що є причиною активності (Д. Узнадзе, Л. Божович, С. Рубінштейн, Л. Анциферова, Б. Ананьєв, О. Леонтьєв, П. Симонов та ін.);

- через усвідомлений самостійний вибір цілей, мотивів, власних дій без зовнішнього примусу (Л. Виготський, В. Франкл, А. Бандура, Р. Мей, Е. Фромм, А. Маслоу, К. Роджерс, В. Вілюнас, О. Конопкін та ін.);

- з позиції її керуючої, виконавської, контролюючої функції щодо здійснення довільної активності (С. Рубінштейн, О. Конопкін, В. Моросанова, В. Сєліванов);

- з позиції довільного самоуправління як усвідомленого самосуб'єктного впливу на довільну активність, що містить самодетермінацію, самоконтроль, самообілізацію, самостимуляцію (Г. Нікіфоров, Є. Ільїн, В. Іванніков, В. Сєліванов).

Мета статті – виявити рівні сформованості функціональних ланок саморегуляції студентів аграрних ВНЗ, визначити слабкі ланки в профілях розвиненості регуляторних процесів, окреслити їх компенсаторні можливості.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до поставленої мети, для виявлення рівнів сформованості функціональних ланок саморегуляції і визначення профілів розвиненості регуляторних процесів студентів застосовувалася методика В. Моросанової «Стиль саморегуляції поведінки-98» (ССП-98). Опитувальник ССП-98 в цілому працює як єдина шкала «Загальний рівень саморегуляції» і складається з 46 тверджень, що входять до складу шести шкал, які виділяються відповідно до основних регуляторних процесів (планування, моделювання, програмування, оцінка результатів) і регуляторно-особистісних властивостей (гнучкість і самостійність):

- планування цілей діяльності – характеризує індивідуальні особливості цілепокладання з точки зору усвідомленості й автономності процесу висунення цілей активності, їх дієвості, реалістичності, стійкості, деталізованості;

- моделювання значущих умов – відображає розвиненість уявлень про систему зовнішніх і внутрішньо значущих для досягнення цілей умов, ступінь їх усвідомленості, деталізованості й адекватності;

- програмування дій – полягає в усвідомленій побудові суб'єктом способів і послідовності власних дій для досягнення поставлених цілей;

- оцінка і корекція результатів – адекватність, автономність оцінки людиною себе і результатів своєї діяльності та поведінки, стійкість суб'єктивних критеріїв оцінки успішності досягнення результатів;

- гнучкість – відображає рівень сформованості регулятивної гнучкості, тобто здатність перебудувати, вносити корективи в систему саморегуляції при зміні зовнішніх і внутрішніх умов;

- самостійність – характеризує розвиненість регуляторної автономності.

В дослідженні брали участь 95 студентів агрономічного факультету Вінницького національного аграрного університету віком 17-19 років, із них 45 – дівчата, 50 – юнаки. Результати дослідження представлено у таблиці.

Шкала	Низький рівень, %	Середній рівень, %	Високий рівень, %
Планування	9,4	48	42,6
Моделювання	21,4	50,6	28
Програмування	14,7	69,3	16
Оцінка результатів	9,4	70,6	20
Гнучкість	10,7	52	37,3
Самостійність	25,3	38,7	36
Загальний рівень саморегуляції	10,6	62,7	26,7

Під час дослідження були одержані дані, які дозволяють стверджувати, що особливої уваги і компенсації потребують шкали з низькими показниками, які є функціонально слабкими ланками саморегуляції студентів. Це – моделювання, програмування, самостійність, що відповідно проявляється у:

- неадекватній оцінці значущих внутрішніх умов і зовнішніх обставин, що втілюється у фантазуванні, яке може супроводжуватися різкими перепадами ставлення до розвитку ситуації та наслідків власних дій; труднощах щодо визначення мети і програми дій, які є адекватними даній ситуації;

- відсутності вмінь і бажань людини продумувати послідовність власних дій, наданні переваги імпульсивним діям; неадекватності одержаних результатів цілям діяльності; ігноруванні необхідності внесення змін у програму дій;

- залежності від думок й оцінок оточення, некритичному ставленні до порад інших, несамостійній розробці планів і програм дій, виникненні регуляторних збоїв при відсутності сторонньої допомоги.

У результаті проведеного дослідження було виявлено типові профілі розвиненості регуляторних процесів студентів. Розглянемо їх більш детально. Типовий профіль №1 характеризується високим рівнем розвитку процесів планування цілей і програмування дій у порівнянні з моделюванням умов досягнення цілей і оцінюванням результатів. Серед досліджуваних профілів №1 було виявлено у 9,7 % студентів, загальний рівень саморегуляції переважно відповідає середньому. Цей профіль є акцентуованим і найчастіше зустрічається у людей із вираженою особистісною тривожністю, з високими показниками нейротизму, з тенденцією до акцентуації характеру астенічного або емоційно-збудливого типу. При спілкуванні таким людям важко контролювати

власні емоції, вони легко засмучуються, якщо справи складаються не так, як було задумано. Гостро реагують на вимоги оточуючих, залежні від зовнішніх обставин, очікують від інших участі у своїй долі, потребують підтримки інших людей і готові її приймати. Змінюваність настроїв і непередбачуваність дій іноді може призводити до імпульсивної поведінки. Планування власних життєвих перспектив розвинене, однак спостерігаються труднощі з виділенням головних цілей, тому їм важко визначитися з планами на майбутнє. При складанні життєвих планів орієнтуються на інших людей.

У студентів, що брали участь у дослідженні, виявлено середній рівень загальної саморегуляції з даним профілем. Для них є характерним прагнення до планування, до відбору способів і черговості дій. Однак, внаслідок слабкої розвиненості моделювання, велике значення надається деталям і дрібницям, тому часто втрачається головне. Люди з типовим профілем №1 схильні фіксуватися на власних помилках. Для них характерна висока чутливість до невдач, надмірна самокритичність, нестабільність самоконтролю. Внутрішні умови виконання діяльності такі як самопочуття, власні можливості, ступінь підготовленості часто оцінюються неадекватно, що позначається на результатах діяльності. Це може виявлятися у невпевненості у власних силах і можливостях, схильності до ускладнення або спрощення реальної ситуації, в інтенсивному переживанні можливого неуспіху. Головне, що відрізняє людей з даним профілем саморегуляції – це емоційна нестійкість, тривале переживання невдач. Відзначається часта зміна настроїв. Такі люди, замислюючись про своє майбутнє, легко ставлять цілі, однак можуть їх не досягнути, оскільки уникають перешкод, труднощів, їм не вистачає наполегливості і терплячості. Їх відрізняє залежність від зовнішніх і внутрішніх обставин та невпевненість. При прийнятті рішення для них важлива підтримка, порада інших, їх схвалення. При виборі власної лінії поведінки не схильні виявляти ініціативу і сміливість. Погано контролюють себе у важких життєвих обставинах. Відчувають труднощі в адаптації до нових людей і ситуацій, що може бути перешкодою в самореалізації. Цьому типу людей властива прив'язаність до інших людей, внаслідок чого спостерігається підпадання під їх вплив. Ставлення до майбутнього – тривожне. Цілі, які ними висуваються, є швидше мріями. Більше орієнтуються на почуття і переживання. На їх вчинки впливають оцінки судження інших людей.

Таким чином, студентам з типовим профілем №1 розвиненість процесів планування і програмування дозволяють компенсувати недостатність розвиненості моделювання й оцінки результатів. Недостатність розвиненості моделювання також можна компенсувати за рахунок підвищення загального рівня саморегуляції. З цією метою важливо рекомендувати студентам ведення щоденника для планування своїх справ, найважливіших поточних справ, складання розпорядку дня та подальшого самостійного контролю й оцінки результатів.

Типовий профіль №2 характеризується високим рівнем розвитку процесів моделювання й оцінки результатів та низькою сформованістю планування і програмування. З точки зору саморегуляції цей тип є продуктивним, однак може бути як акцентуїтованим, так і гармонійним при підвищенні загального рівня саморегуляції. Серед досліджуваних профілів №2 було виявлено у 9,7 % студентів, загальний рівень саморегуляції переважно відповідає середньому. Для студентів із цим профілем характерна низька усвідомлюваність і стійкість цілей діяльності, невизначеність планів, що призводить до труднощів у самоорганізації. Перевага надається поверховим і неструктурованим формам постановки цілей. Розвиненість моделювання виявляється в оперативному оцінюванні значущих умов виконання діяльності, що дозволяє вживати відповідних до ситуації дій. Такі студенти своєчасно знаходять правильну тактику поведінки, вміло вибудовують взаємовідносини з оточенням. У спілкуванні характеризуються природністю, невимушеністю, чуйністю, поступливістю, готовністю до співпраці, у ситуаціях невизначеності – терплячістю. В поведінці їх відрізняє врівноваженість і обережність. Плани на майбутнє не конкретизовані, при цьому домінують загальні цілі такі, як робота, сім'я, друзі, однак не конкретизуються шляхи їх досягнення. Представникам типового профілю №2 властива гнучкість поведінки, наприклад при переході від одного завдання до іншого, хороша адаптація, низька чутливість до неуспіхів, слабка емоційна реакція на невдачі. За несприятливих умов можуть проявлятися нестриманість, невиправдана поспішність у вчинках та прийнятті рішень.

Отже, розвиненість моделювання дозволяє компенсувати недостатність розвитку програмування, а планування є найбільш слабкою ланкою саморегуляції у студентів із типовим профілем №2. Недостатність розвиненості планування і програмування можна компенсувати за рахунок підвищення загального рівня саморегуляції.

Типовий профіль №3 характеризується високим рівнем розвитку процесів моделювання і програмування та низьким рівнем розвитку планування й оцінки результатів. Цей тип може бути як акцентуїтованим, так і гармонійним при підвищенні загального рівня саморегуляції. Серед досліджуваних профілів №3 було виявлено у 1,4 % студентів, загальний рівень саморегуляції відповідає середньому. Розвиненість моделювання дозволяє швидко включатися в ту або іншу ситуацію, оцінювати вимоги, які постають та визначати, що саме необхідно виконати і яких заходів вжити. Такі студенти вчасно помічають труднощі і прагнуть їх подолати, реально оцінюють ситуацію і намагаються управляти нею. Їх поведінка орієнтована на пошук зовнішньої опори. Життєві проблеми, що виникають, вирішують у міру їх виникнення, тобто йдуть за подіями. Схильні різко змінювати спосіб життя і вид зайнятості. Життєва стратегія характеризується невизначеністю цілей і має суперечливий характер. Внаслідок цього захоплюються різноманітними, іноді протилежними ідеями. Не беруть на себе відповідальність за власний вибір і прийняті рішення. У спілкуванні орієнтовані на соціальне схвалення.

Отже, у студентів із типовим профілем №3 розвиненість моделювання дозволяє компенсувати недостатність розвитку планування, недостатність розвиненості якого можна збалансувати за рахунок підвищення загального рівня саморегуляції.

Типовий профіль №4 характеризується високим рівнем розвитку процесів моделювання, програмування й оцінки результатів та низькою розвиненістю планування. Серед досліджуваних профілів №4 було виявлено у 15,3 % студентів, загальний рівень саморегуляції переважно відповідає середньому та високому. Представники останнього не вважають за потрібне заздалегідь планувати свою діяльність. Їх відрізняє достатня усвідомленість цілей, однак фрагментарність і нестійкість планів. При цьому розвиненість регулятивної гнучкості дозволяє їм бути сприйнятливими для всього нового, що сприяє добрій пристосованості і соціальній адаптації. Високий рівень моделювання допомагає швидко оцінювати ситуацію, правильно визначати мету діяльності в конкретних умовах, оперативно вибудовувати адекватну ситуації програму дій. Високий рівень розвитку за шкалою оцінки результатів допомагає співставляти й оцінювати проміжні й кінцеві результати, правильно визначати ступінь їх неузгодженості з метою діяльності, виявляти причини, оперативно перебудовувати програми дій і вносити корективи. Студенти з даним типом профілю саморегуляції реально оцінюють власні можливості й прогнозують результати, добре передбачають дії і вчинки інших людей, вміють розподіляти обов'язки у спільній діяльності. Їх сфера діяльності різноманітна, прагнуть до підвищення свого соціального статусу, подобається змагальність. Схильні відстоювати свої права, інколи з надмірною наполегливістю. Студентам із типовим профілем саморегуляції №4 подобаються колективні заходи, вони прагнуть до спілкування з однолітками, однак надають перевагу власним інтересам у стосунках з іншими людьми. Для них є типовою прямолінійність, балакучість, схильність до поверхового спілкування й оптимістичне ставлення до майбутнього. У перспективі вони очікують успіхів і матеріального благополуччя. Висувають велику кількість життєвих цілей та продумують шляхи їх досягнення.

Студенти із типовим профілем №4 (середній рівень саморегуляції) не задумуються про своє майбутнє і живуть одним днем. Життєве планування поверхове і мало реалістичне. Для них характерна низька організованість. Вони схильні порушувати домовленості та строки виконання зобов'язань. Не вміють організувати свій час і роботу, часто не доводять розпочату справу до кінця; легко обіцяють, але часто не дотримуються обіцянки. Дії і вчинки визначаються вимогами ситуації, що виявляється в недостатній послідовності та імпульсивності поведінки. Прагнуть до змін та чинять спротив одноманітності, тому схильні вносити новизну в діяльність і прагнуть її виконувати новими способами. Сприймають життя легко, непосидючі, рухливі.

Отже, планування є найбільш слабкою ланкою саморегуляції у студентів із типовим профілем №4. Недостатність його розвитку можна компенсувати за рахунок високого рівня програмування.

Типовий профіль №5 характеризується високим рівнем розвитку процесів моделювання, розвиток інших складових саморегуляції знаходиться на середньому рівні. Для цього профілю також є характерним високий рівень розвитку самостійності і гнучкості як регуляторно-особистісних якостей. Серед досліджуваних профілів №5 було виявлено у 16,7 % студентів, загальний рівень саморегуляції переважно відповідає середньому та високому. Студентів із даним профілем саморегуляції відрізняє чіткість постановки цілей діяльності, ретельне планування, визначення конкретних строків її виконання й організованість. Їм властива енергійність, швидке переключення з одного виду діяльності на інший. Високий рівень розвитку гнучкості дозволяє бути сприйнятливими до всього нового, сприяє хорошій пристосовуваності і соціальній адаптації. Високий рівень розвитку моделювання дозволяє правильно оцінювати будь-яку ситуацію, швидко обирати шляхи і способи досягнення мети. Такі студенти адекватно й об'єктивно оцінюють власні можливості. У спілкуванні домінує прагнення до незалежності і лідерства, при цьому вони приязні і довірливі. Життєві перспективи стосуються всіх життєвих сфер (особистих, професійних, матеріальних). Проявляється чітке усвідомлення необхідності самовдосконалення.

Таким чином, студентам із типовим профілем №5 моделювання дозволяє компенсувати недостатність розвиненості планування і програмування.

Типові профілі саморегуляції №6 і №7 характеризуються високим рівнем розвитку програмування дій та високим рівнем планування цілей (для профілю №7 – середнім рівнем) при відносно низькому рівні моделювання умов досягнення цілей і середньому рівні оцінювання результатів. Для зазначених типових профілів саморегуляції є характерними високі показники самостійності та низькі – гнучкості. Типовий профіль №6 найбільш яскраво відображає специфічні особливості організації саморегуляції інтровертів. Серед досліджуваних профілів №6 було виявлено у 26,4 %, №7 – у 20,8% студентів. Загальний рівень саморегуляції переважно відповідає середньому та високому. Студенти з такими типовими профілями ретельно продумують власні дії та їх послідовність. У них наявна висока потреба в плануванні життя, чіткість в уявленні цілей діяльності і планів, їх ієрархічність, як правило не схильні змінювати прийняті рішення. Програми дій розробляються ними деталізовано до початку роботи. При реалізації власних програм дій проявляють наполегливість, готовність до тривалої мобілізації зусиль для досягнення мети, методично й якісно виконують роботу. При цьому, внаслідок відносно низького рівня розвиненості моделювання, в програмі дій не завжди адекватно відображені значущі для успішної діяльності умови. Не враховуються важливі умови виконання діяльності. Також представників зазначених профілів відрізняє низький рівень розвиненості

гнучкості. Тому такі студенти потребують більше часу на включення в роботу. Середній рівень розвитку оцінки результатів сприяє формуванню адекватних критеріїв успішності, що дозволяє вчасно й об'єктивно оцінювати неузгодженість з метою діяльності проміжних результатів і своєчасно їх коригувати.

Представники типових профілів саморегуляції №6 і №7 ретельно планують власні вчинки. Перш, ніж прийняти рішення, зважують усі «за» та «проти». Надають перевагу дотриманню правил і порядку. Вміють контролювати свою поведінку й емоції. У спілкуванні притримуються рівних і дружніх відносин, цінують надійність і захищеність, врівноважені.

Отже, розвиненість ланки планування дозволяє компенсувати недостатній розвиток моделювання. Для гармонізації загального рівня саморегуляції варто розвивати ланки планування і програмування.

Висновок. В результаті проведеного дослідження було виявлено особливості та рівні сформованості саморегуляції студентів аграрних ВНЗ. Встановлено, що особливої уваги і компенсації потребують функціонально слабкі ланки саморегуляції такі як моделювання, програмування, самостійність. Визначено профілі розвиненості регуляторних процесів студентів та слабкі ланки в них, виявлено домінуючі рівні загальної саморегуляції за кожним профілем, представлено якісну характеристику одержаних даних, окреслено компенсаторні можливості за профілями розвиненості регуляторних процесів.

Вважаємо, що індивідуальні особливості поведінки і діяльності суб'єкта визначаються рівнем сформованості саморегуляції, на формування якої суттєво впливає психологічна підготовка студентів. Тому, саморегуляцію необхідно розглядати в контексті актуалізації самосвідомості особистості, її мотиваційно-ціннісної, пізнавальної й афективної сфер.

Список літератури

1. Асмолов А. Г. Психология личности: Учебник / А. Г. Асмолов. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 367 с.
2. Моросанова В. И. Стилевые особенности саморегуляции личности / В. И. Моросанова // Вопросы психологии. –1991. – № 1. – С. 121-127.

В статье представлены результаты эмпирического исследования особенностей саморегуляции студентов аграрных вузов. Выявлены уровни сформированности функциональных звеньев саморегуляции студентов. Было установлено, что особенного внимания и компенсации требуют функционально слабые звенья саморегуляции такие, как моделирование, программирование, самостоятельность. Определены профили развитости регуляторных процессов студентов и слабые звенья в них, выявлены доминирующие уровни общей саморегуляции по каждому профилю, представлена качественная характеристика полученных данных, обозначены компенсаторные возможности по профилям развитости регуляторных процессов.

Саморегуляция, программирование, планирование, моделирование, гибкость, самостоятельность, оценка результатов.